NN 80/2021 (14.7.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-3335/2020 od 8. lipnja 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1499

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnijela Pelka Petrović iz Kostrene, na sjednici održanoj 8. lipnja 2021. donio je

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Visoki upravni sud Republike Hrvatske u predmetu koji se vodi pod brojem Usž-685/2021 dužan je u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«, donijeti odluku u predmetu koji se pred tim sudom vodi u povodu žalbe podnositeljice Pelke Petrović od 2. studenoga 2020., izjavljene protiv presude Upravnog suda u Rijeci broj: 12 Usl-958/2020-7 od 12. listopada 2020.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst) podnositeljici ustavne tužbe Pelki Petrović iz Kostrene, Šojska 25d, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), u iznosu od 9.500,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Pelka Petrović iz Kostrene (u daljnjem tekstu: podnositeljica) 15. srpnja 2020. podnijela je ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava u predmetu koji se vodio pred Upravnim sudom u Rijeci pod brojem Usi-5/2020.

Podnositeljica u ustavnoj tužbi predlaže da Ustavni sud donese odluku kojom se ustavna tužba usvaja, kao i da joj se odredi primjerena naknada za utvrđenu povredu prava na suđenje u razumnom roku.

1.1. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljeni su spisi Upravnog suda u Rijeci pod brojevima Usi-5/2020 i Usl-958/2020, te podnesak podnositeljice u kojem navodi da je radi požurivanja rješavanja predmeta podnosila požurnicu i tužbu zbog šutnje uprave.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

2. Rješenjem Zavoda za socijalnu skrb u Primorsko-goranskoj županiji, Područnom Centru za socijalnu skrb Rijeka (u daljnjem tekstu: Centar), klasa: UP/I-551-06/11-05/288, ur. broj: 2170-20-04/4-12-5 od 21. veljače 2012., podnositeljici je priznato pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom opsegu uz potrebu kontrolnog vještačenja za tri godine od dana održavanja sjednice prvostupanjskog tijela vještačenja.

Centar je 25. veljače 2015. pokrenuo postupak preispitivanja činjenica i okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje prava na doplatak za pomoć i njegu podnositeljice.

3. Rješenjem Centra klasa: UP/I-551-06/15-08/36, ur. broj: 2170-20-03/34-15-7 od 18. prosinca 2015. utvrđeno je da podnositeljici prestaje pravo na doplatak za pomoć i njegu.

3.1. Podnositeljica je 24. prosinca 2015. podnijela Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), Samostalnom sektoru za pravne poslove, Službi za drugostupanjski postupak žalbu protiv prvostupanjskog rješenja.

3.2. Rješenjem Ministarstva klasa: UP/II-551-07/16-01/130, ur. broj: 519-06-1/16-17-4 od 30. lipnja 2017. odbijena je žalba podnositeljice.

3.3. Podnositeljica je 7. kolovoza 2017. podnijela tužbu Upravnom sudu u Rijeci (u daljnjem tekstu: Upravni sud) kojom je tražila poništenje osporenog rješenja.

4. Presudom Upravnog suda broj: UsI-1121/17-9 od 26. ožujka 2018. prihvaćen je tužbeni zahtjev podnositeljice i poništeno je rješenje Ministarstva od 30. lipnja 2017. te je predmet vraćen na ponovni postupak.

5. Podnositeljica je požurnicom od 23. ožujka 2020. od Ministarstva zatražila donošenje novog rješenja sukladno presudi Upravnog suda od 26. ožujka 2018.

5.1. Podnositeljica je 22. travnja 2020. podnijela tužbu i pokrenula upravni spor pred Upravnim sudom (broj: Usi-5/2020) radi neizvršenja presude tog suda od 26. ožujka 2018.

6. Rješenjem Ministarstva klasa: UP/II-551-07/16-01/130, ur. broj: 519-08/14-20-19 od 6. srpnja 2020. odbijena je žalba podnositeljice izjavljena protiv rješenja Centra od 18. prosinca 2015. Navedeno rješenje podnositeljica je po odvjetnici zaprimila 31. srpnja 2020.

7. Ustavna tužba podnesena je 15. srpnja 2020.

8. Rješenjem Upravnog suda broj: Usi-5/2020-5 od 7. listopada 2020. odbijen je zahtjev podnositeljice za izvršenje presude tog suda od 26. ožujka 2018. jer je presuda izvršena prije donošenja odluke o zahtjevu podnositeljice. U obrazloženju rješenja navodi se da je presuda izvršena tek nakon podnošenja zahtjeva za njeno izvršenja, pa se podnositeljici unatoč odbijanju zahtjeva priznaje pravo na trošak zastupanja.

9. Podnositeljica je 31. srpnja 2020. podnijela tužbu i pokrenula upravni spor pred Upravnim sudom (broj: Usl-958/2020) u povodu rješenja Ministarstva od 6. srpnja 2020.

9.1. Presudom Upravnog suda broj: UsI-958/2020-7 od 12. listopada 2020. odbijen je tužbeni zahtjev podnositeljice radi poništenja rješenja Ministarstva od 6. srpnja 2020. i rješenja Centra od 18. prosinca 2015.

10. Protiv presude Upravnog suda od 12. listopada 2020. podnositeljica je 2. studenoga 2020. podnijela žalbu Visokom upravnom sudu, predmet se vodi pod brojem Usž-685/2021.

III. MJERODAVNO PRAVO

11. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drukčiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70. ZoSuda/13) nisu mijenjane.

12. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

13. U odnosu na dopuštenost ustavne tužbe zbog dugotrajnosti upravnog postupka i upravnog spora Ustavni sud izrazio je stajališta u odluci broj: U-IIIA-4885/2005 od 20. lipnja 2007. (»Narodne novine« broj 67/07.) i rješenju broj: U-IIIA-1527/2013 od 7. veljače 2017. (»Narodne novine« broj 29/17.).

U odluci broj: U-IIIA-4885/2005 Ustavni sud izrazio je sljedeća stajališta: